

A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj : **Vidékre postán**, vagy helyben házhoz hordatva : negyed év: (apriltól június végeig) 2 ft. uj pénz.
Háromévnegyegyedre (apriltól december végéig) 5 forint 60 krajczár uj pénz.

NE SZÓLJ SZÁM, NEM FÁJ FEJEM.

Több egészséges józan igazságot lehet a régi jó közmondásokban találni, mint akár hány ujdon új regénynek végtelen, kifárasztó s a legtöbbször nem is új reflexióiban, melyeknek, fájdalom, olykor sem keze sem lába nincsen; — míg amazok mindig talpraesettek, s valami megvetendő életszabályt vagy életbölcseési leczkét foglalnak magukban.

Igy van ez azzal is, melyet ezikkéeske homlokára tüztünk; s főleg mi nők kiknek az erősebb nem úgy is akárhányszor szemünkre lobbantja, hogy nyelvünk igen is szaporán pörög, s nem nyugszunk míg az utolsó szó a miénk nem marad, jól tennők ha emlékeztünkben tartanók e mondatot s aszerént cselekednénk.

Nézzünk csak kissé körül a világban;

vizsgáljuk a társadalmi és családi viszonyokat; s látni fogjuk, hogy valóban sok bajt, kellemetlenséget, sőt olykor szerencsétlenséget kerültek volna ki az illetők, ha szájok nem szól: azaz ha hallgatni tudnak; mert akkor nem fájt volna fejök, vagy inkább szívök, s többnyire amellet még sok más ember és néember szive is.

Mondjunk néhány példát.

1. Férfjés nő valami fontos, vagy nem fontos tárgyon vitatkoznak; kezdetben egész nyugalommal; de vitatkozás közben a vélemények mindinkább eltérnek egymástól, a kedélyek hevülnek, a szavak élesebbek, csipősebbek lesznek, míg végre összevesznek, s ha többet nem, pár kellemetlen szomorú órát, olykor napot szereztek egymásnak, s nem nyertek vele semmit.

Ha egyik vagy másik eszében tartotta volna közmondásunkat; s elhallgat, mielőtt veszekedésé fajul a vitatkozás, gondolván magában: jobb nekem hallgatni; majd más-kor, ha mindketten nyugodtabbak leendünk, tisztába hozhatjuk a dolgot; akkor alkalmasint veszekedésnek s az ezt követő fő és szívfájásnak hire semlendett, s más alkalommal igen könnyen és nyugodtan megegyezik a házaspár véleménye a vitás tárgy fölött.

2. Apának tudtára esik, hogy fia oly leányba szerelmes, kit menyének elfogadni nem szeretne.

Első dolga fiát kérdőre vonni, roszalását erős szavakban kifejtteni s a lány hibáit éles színekben kitüntetni.

A fiu sértve érzi magát hiúságában s szerelmében, hevesen védi szerelme tárgyát, s tagadja hibáit. A mi kezdetben talán csak hajlam volt, ellenkezés által szenvedélylyé válik; mindeneléjébe gördült akadályok daczára a fiatal szerelmes elveszi imádoztját s talán szerencsétlenné teszi magát, családját és következőleg a leányt is.

Közmondásunkat követve az apa hallgatott volna; s ellenkezés által nem sarkaltatva, a hajlam talán kevés idő múlva elenyészik, mint a szalmatüz; a fiu maga átlátja az egykor oly tökéletesnek vélt lénynek hibáit s gyöngeségeit, s minden baj ki van kerülve.

3. Valaki roszat szól valamely barátunkról; a helyett, hogy ovakodnánk ezt tovább beszélni s főleg barátunknak megmondani, nincs sietőbb teendőnk mint hü barátságunkat azzal bebizonyítani, hogy elbeszéljük neki egész indignatióval amit hallottunk; termé-

szetesen ki nem felejtve a rágalmozó nevét. Barátunk sértve érzi magát, haragja fellobban ha férfi az ki roszat szól, elégtételt kíván; párbajra is kerülhet a dolog s barátunk nehéz sebet kaphat vagy ellenségét agyonlöheti.

Bár ne szólta volna szánk, most 'nem fájna fejünk, szívrünk!

4. Azt halljuk, hogy N. bankár vagy kereskedőnek dolga roszul áll s hogy bukását rebesgetik. Ismerőssel találkozunk s valami újsággal akarván szolgálhatni elbeszéljük neki a mendemondát. Történetesen, ezen úri embernek pénze van a nevezett háznál; megijed, tüstént felmondja tőkét, fünek fának panaszolja minő veszedelem fenyegeti; mások is megijednek s követik példáját; a bankár vagy kereskedő egyszerre anyi oldalról megrohanva, s mindenkit kielégíteni nem tudván kénytelen e célra bizonyos összeget fölvenni.

De a hir elterjedt; hitele meg van ingatva; nem biznak többé benne, senki sem akar neki pénzt kölcsönözni; és miről még ezelőtt rövid idővel nem is álmodott, s mi csupán a mendemonda délibábjai sorába tartozott, t. i. a bukás, valósággá lesz, s az egykor tehetős ember, családjával együtt koldusbotra jut.

És mi mind ebből a tanulság? — nem az, hogy mindig hallgatnunk kell, mert olykor egyetlen nyílt, őszinte szó felér egy egész élet bölcseségével; — de az, hogy tanácsos nyelvünket illető korlátokra szoktatni, nem mindig engedni a beszélgetési és vitatkozási viszketegnek és épen úgy hallgatni tudni a maga idejében, mint szólni a hol a szó a maga helyén van.

JÓSIKA JÚLIA.

T É L I G O N D O L A T O K.

Messze útról jövök, hazafelé tartok,
Meg-megcsuszik lovam, csak lassan haladok;
Sikamlós a szánút, fehér a láthatár,
Az öreg Tisza is jégbörtönben nyög már,
A nap is — tán fázik — korábban hazatart
Hamar megúnja a hideg hózivart, —
Hidegen bucsúzik, és a föld bújába
Setét ködfátyolból ölt ruhát magára . . .

Olyan fehér minden, és még is oly setét
Nem látok egyebet, csak a lovam fejét:

Eszembe jut a mécs, mely oly vidáman ég,
Mit — jó estét mondva — behoz a feleség;
S a mint világánál körömben szét nézek
Lángjánál melegebb boldogságot érzek:
Ott a kis örökös mosolygó képével,
Mit még szóval nem tud — beszélí kezével,
S oly jól érti őt a kedves kis feleség! . . .
Haladj lovam! haladj! jó távol vagyunk még!

De pogány ez a szél, hogy hordja a havat,
Mintha csalán volna úgy csipi arczomat,

Szakállam összefagy a bajszom végével?
Beszélni sem tudnék, jó hogy nincsen kivel.
Eh! majd jobb dolgom lesz, hogy ha haza érek,
Hozzám siet kis nőm a mikor belépek.

„Isten hozott lelkem, de nagyon rég várlak,
Ni! meg is öszültél mióta nem látlak!
Ugy-e hogy megfáztál! átjárt az a csút szél
Mily szürke szakállad, megvénytett a tél!
No de csak hogy itt vagy! jer hagy ifjítlak meg!
Ide ülj közelebb, a kályha jó meleg!“
S puha kis kezével felszáritja arcom, —
Hol a szél kifúttá — rá meleg csókot nyom.
Én aztán ilyenkor adós nem maradok,
Egyért — nem olvasom — de tizet is adok!

Haladj lovam, haladj! — gyomrom is morog már!
Az adóját kéri; — mert az idő eljár —
De hasztalan kéri, mert itt senki sincsen
Ki az éhezőnek jó asztalt terítsen . . .
Annál jobban esik, majd ha feleségem
A párolgó tálban felteszi elébem
A legjobbat kedvencz ételeim között, —
Tudom mióta vár minden nap azt főzött.
Haladj lovam, haladj! ho hó! uram segélj!
Hová jutánk! mi ez! — gödör — pedig jó mély!
Jó hogy a fenekét épkézláb elértem :
A puha hópárna menté meg életem! . . .
A tél tündérei, kik az alvó földnek
Kristály fonalából hótakarót szőnek
Megbízták szolgáljuk a vihargó szelet
S az ágyalta nekik e puha fekhelyet! . . .
Puhának csak puha, — de ágynak rút hideg
Hej! különb lesz nekem majd ha hazaérek
Fehérebbe a hónál, puhább a selyemnél
Melegségre különb a langyos fürdőnél, —
Mert kis feleségem maga készíti el
Általmelegíti édes szerelemmel
S a hópárnák közé boldogságot hint el
Bizony nem cserélnék se gróf se herczeggel!

És ha a boldogság álomba ringatott
Elálmodom tovább ezt a boldogságot.

Haladj lovam haladj! mindjárt haza érünk
A kapu is nyitva könnyen bemehetünk!
De jó későn jöttem — setét minden ablak
Kedvemért — mint látom! — itt nem virrasztanak.
Kopogok zörgetek sokáig hiában! —
Megmordul valaki végre a konyhában
„Ki az — kit hordoznak most a gonosz lelkek
— Hisz én is én vagyok, még abból nem értek!“
Sok zsémbelés után félretolja a zárt
„Hol késhetett így el, hol a patvarban járt?“
Igy fogad el Erzsók — a baglyas szolgáló —
Kit félfaúgy úgy hí — vén égetnivaló! —
De én reám ebben nem lehet panasza
Most is szépen kérdelem, lesz-e jó vacsora?!
„De hogy nem! most süll!“ s a tüzhelyre mutatott,
Hol a czirmos kandúr kényére nyújtózott. —
Jó éjszakát étvágy! elmehetsz alunni!
„Szobám csak befüté talán Örzse néni?“
„Az én gazdasszonyom nem ett bolond gombát
Hogy fűteni hagyja a gazdátlan szobát,
Most meg már későn van, majd befütök holnap
Csak feküdjék most! majd holnap enni is kap!“
Éhség! hideg szoba! — eh majd jobban alszom!
De kemény mint a kő szalma derékaljom . . .
Erzsók asszony az ő kegyelmes kezével
Csak minden sátoros ünnepen rázza fel . . .

Hát hol a boldogság? hol a kis feleség? . . .
A jó ég tudja hol! . . . pártájában van még!
Mit tegyünk?! . . . feküdjünk, s aludjunk ha lehet,
S álmodjunk el újra azt a gyöngyületet :
Csikorgó hideget, s hozzá meleg szobát
A jó étvágy mellé izletes vacsorát
S ki elköltse velünk — szép kis feleséget —
Meleg puha ágyat, és édes szerelmet.

BUDAI BÉLA.

A V Á R A T L A N O R V O S.

Az erdők mélyében történnek olyan dolgok, melyek a nagy városi házerdők lakói előtt talán valószínűtlennek tünnek föl, épen azért mivel nagyon is, sokkal költőibb és regényesb színezetűek, mintsem a mai prózai világban megtörténhetnek képzelhetnék.

Pedig a meddig a világon szerelem és ifjuság lesz, addig lesz az életben költészet, és a meddig sivatag puszták és rengeteg erdőkben emberek laknak, addig lesz a földön elég — regényesség is.

A szerelem és ifjuság mármár kihalóban, a puszták mármár megnépesülőben, az

erdők azonban még sok helyütt teljes vadonszerűségökben állanak, sőt újabban még ápoltatnak, gyarapíttatnak is, azért ha regényesben akarunk gyönyörködni, csak az erdőt kell választanunk.

Az erdő lakóinak élete, egyénisége csupa költészet, regényesség, pedig nagyobb része soha sem is hallotta e szavakat: költői, regényes, következésképp azok fogalmaival sem bír.

Hanem azért tudja, hogy szép a zöld erdő, melyen a nyári nap sugarai áttörnek, s melyben mintegy óriás zenekarban, ezerféle hangok olvadnak át ama harmoniába, melyet vadonnak lehet nevezni, mert rendjét maga a természet alkotja, s ama kéz veri tactusát, melyet csak sejtünk, félünk, csodálunk, de testi szemünkkel soha nem láthatunk.

És ne higyjük, hogy költői és regényes érzelmei, ábrándjai ne lehetnének azoknak, kik e szavak fogalmával nem bírnak. A középkorban sokkal több volt a tulcsapongón képzelmi — fantastikus — egyéniség, s az alföld pusztáin maig is találhatunk eleget, pedig ezek soha nem olvastak regényeket.

Az első nagy cholera idejében, mely e század negyedik évtizedében, úgy tetszik 1831-ben dult hazánkban is, még épen nem olvastak novellákat azok az egyszerű, remetei lények, kik az erdőt lakták, mint annak őrei, gondviselői, s kiknek osztályához tartozik e kis adoma hösnője is.

A felkelő napsugár csókja még csak a hegyek csúcsán égett, a völgyben még félhomály borongott, a falvak fehér pároködben usztak, midőn egy kis erdőszéli ház udvarán a kopók ama buzgó sivalkodást, nyöszörgést hallatták, melyet e nemes vérű állatkák sehogy sem tudnak elnyomni magukban, még ha korbácscsal fenyegetnék is, akkor, midőn reggel ismerős puskás embert látva, azon biztos remény támad föl bennük, hogy e napon, talán rögtön vadászni viszik őket.

Az érkező magas szál ember az erdő nyugati sarkának őre volt, s rendszeren megszokott ugyan jöni a főerdészi lakhoz napi parancsot venni főnökétől, de hogy ma ilyen kora hajnalban érkezett, annak valami különös okának kelle lenni.

Már épen az ablakhoz ment, azon ko-

poztatandó, a midőn a főbejárati vagyis konyhaajtó megnyílik, s azon a háziasszony, a főerdész neje lép ki, a vadászsegéd nem csekély meglepetésére, mert ámbár a fiatal menyecske ugyancsak katonás és szorgalmas gazdasszony volt, de ilyen korán semmi dolog nem igényelte, hogy a ház udvarába jöjjön, a hol a szolgáló szokott legelőszőr megjelenni, az udvart minden reggel tisztára söprendő, noha azt néha egész héten át, egyetlen vendég nem látogatta a mezővárosból, mely oda jó félóra-nyira feküdt.

Meglepetése pedig megdöbbenéssé változott, midőn a főerdészné, kit rövidebben Ágnes asszonyomnak is nevezhetünk, feléje fordulván, oly halvány arcot mutatott, melyről, ha a természet fiai a piros pozsgás színt nem jobb szeretnék a sápadt, beteg színnél, meg kellett volna vallania, hogy Ágnes asszonynak egészen átszellemült kifejezést adott.

Az ör szerencsés jó reggelt kívánván, abbeli kívánságát adta elő, hogy, a főerdésszel rögtön beszélni kíván, mivel sürgös és örvendetes hirt hozott. Ágnes ifiasszony felelé, hogy férje a b—i nádashoz, még tegnap elutazott, kacsavadászatra, s csak ma dél tájban vagy tán csak este felé térend vissza.

— Hejnye no! -- sajnálkozék a buzgó ör, kinek lihegő orrlyukai egy nemes szenvedély fölizgultságáról tanuskodtak — a bürkösi nádas kacsáit mindig megtalálhatja de azzal a szép tizvégessel holnap már alig ha szembeszállhatunk. No tudom, majd fogja sajnálni.

Bármi bágyadtak voltak is Ágnes szemei és pillái, a „tiz véges“ szóra mégis halvány villámlást lehete azokon észrevenni.

— Hogy hogy Fere? — kérdé palástolatlan érdekeltséggel.

— Tegnap este láttam a makkosból a határuton átbállagni, nyilván a kukoriczába ment vacsorálni. Ma jókor lejttem az uton, s fris nyomát, sőt egy idő mulva magát is megláttam, de nem volt lövésre. Hanem bizonyos hogy Tamás kopolyája körül megleljük. Csak egy hajtás kell neki.

Ágnes egy kissé éledni látszott, s a loyális érzelmű „alattvaló“ sajnálkozó észrevételei után oly hangon, mintha most férjét

helyettesítné, meghagyá az örnek, hogy a szarvast ne háborgassa, talán még megmarad holnapra is; különben nézzen le dél tájon ha férje megjő, még estig elejthetik.

Ezzel a kerülő már ugyan elmehetett volna, de azonban még sem ment. A kedves ifiasszony halványsága visszatartá. Hát ha valami baj lesz. Aztán még utóbb azt gondolhatná, hogy féltékenységéből sietett el, mert ez idő tájon az emberek egymástól irtóztak, s ha egyik a másiknak színét látta változni, már azt hitte, hogy az a rémületes cholera morbus előjele.

A szomszéd város lakosságának már egy ötöd része elfogyott, még pedig alig pár hét alatt, s voltak oly esetek, midőn egy-egy család, mely öt hat tagból állott, pár nap alatt kihalt, s mi több, a rémült nép a temetések körül is oly lelketlenül járt el, hogy temettek el tetszhalottakat is egy sirba a halottakkal.

Az erdő külön részein öt vadászlak állott, ennek lakói még mentek voltak e veszélytől, s egy bátorító hit azt sugta nekik, hogy az ő elszigeteltségük s a hegyi tiszta lég megmenti őket a ragálytól.

Nem is volt még eddig semmi baj egyik tanyán is, a mi valamennyiüknek bizonyos diadalérzetet adott a pulya város lakói fölötte, kikre ők mint erősebbek, bátrabbak, mint az ős természet kedvencz fiai, mindig némi megvetéssel tekintettek.

— A halál a mi zsoldos szolgánk — mondá a vadászok egyike, midőn borozás közben a cholérát fitymálva hetvenkedtek; — nem bolond hogy elvigyen oly embereket, kik neki éven át százával vetik a halott konczot, ha mindjárt azok csak állatok is.

E kihívó, erőtulbecslő hetvenkedés nem rossz, sőt szükséges tulajdona mindazon embereknek, kiknek ugyszólván kenyere a veszedelemmel daczolás, enélkül egy-egy rémes jelenetben, mit akár a légi elemek akár az orvok idéznek elő, nagyon korán eloldódnék a vadon fiának a kereke. Ebből a nemes büszkeségből még asszonyaikra is átszáll egy részecske, s nem egy vadász neje szükség esetén oly ügyesen forgatja a puskát, hogy egy pár vasárnapi puskást kétségbeejthetne.

Ágnes asszony pedig e részben valóságos különösség volt, de csak azok szemeiben, kik életkörülményeivel ismeretlenek. Ág-

nes asszonynál jobb lövész csak kettő volt az öt segéd között, megjegyezvén azonban, hogy a többi három meglehetősen ügyetlen volt.

E lövésbeli ügyességet boldog házassága első pár évében szerezte meg, mielőtt még anyává lön. Tizenöt éves, ábrándos, szerelmes menyecske volt, az ifjuság friseségével és a csinos nők hiúságával — eltemetve a rengeteg magányába. Férje szenvedélyes vadász, saját szavai szerint bolondja a puskának, egész napokat az erdőn töltött. Ha vele akart lenni, követnie kellett az erdőre; — ha otthon maradt, ki volt téve annak, hogy az akkoriban nagyobb számú szökevény katonák, „bolygó“ emberek meglátogatók a magányos házat, s durva föllépéseik ellen csak a szegen lógó fegyverrel mutatva, sokszor lekapva, s rájuk irányozva védte magát.

E közben csaknem mindennapi volt, hogy egy-egy héja, saskesely a házi libák s csirkék közt nagy rémületet támasztott. Ágnes ifiasszony lekapta a flintát ilyenkor, kirohant a házból, s kerítés vagy árok megöl szépen lekapta a vakmerő ragadozót.

Máskor egy csapat veréb, vagy seregély-felhő telepedett a ház körüli fákra, s hogy a városba ne kellessék húsért küldeni, Ágnes asszony egy durrantással szolgálót és pénzt megkimélt, férjének pedig vidám meglepetést okozott a váratlan pecsenyével.

Hátha még ilyenkor a férj üres tarisznyával tért haza félnapi fáradalom után! Volt kedvesen hangzó gúny az édes feleség ajkáról!

Csoda.e, ha az ifju arkádiai párt regényes hajlamaik oda vezették a mézes évek alatt, hogy Ágnes asszony férjét követte néha az erdőbe, hiszen különben is, csak pár száz lépésnyire kellett haladni a házuk küszöbétől, hogy benn az erdőben legyenek s vadat találjanak.

Az azonban már szinte két éve mult, hogy a tulajdonképi vadászatnak békét hagyott, s csak a ház körüli héják és verebekre süttötte ki a flintát, néha csak az ablakon át, ha ugyan akkor piczi Palkója nem aludt, — mert hát, annak is, hogy a vadászatról lemondott, piczi Palkó volt az oka, az ő végtelenül szeretett kis fiacskája, kit csókolni csak akkor szünt meg, midőn eszébe jutott,

hogy talán a sok csók majd elszijja a kis gyereket, pedig Isten ments, hogy rengő zsendicze orczái, eleven színökben, kis karjai gömbölyűségökben megfoghatkoznak.

Néha rá gondolt ugyan, és összerázkodott, hogy ha ez a kis magzat, mivel olyan igen kedves, mint mondani szokták, megtetszenék az égnek, és az magához venné őt! Könyei rögtön kicsordultak e gondolatra s csak akkor könyebbült meg szíve, midőn eszébe jutott, hogy — hiszen akkor ő is meghalna, és kis szülöttét az ő anyai szárnyai alatt vinné magas mennyországba! Hiszen az csak nem történhetik meg, hogy ő kizárva legyen a jók közül, bizonynyal ha bűne volna is, e kis ártatlan bárány elveszi az ő bűneit, mint Jézus elvette az egész világot. Ezentul pedig ő még hivebben teljesíti az emberszeretet ígét, hű lesz férjéhez, imádkozni fog gyakran, csak hogy a halálban egyesülhessen kis fiával.

Szegény jó asszony! mindent meghányt vetett részletesen; tépelődött, csak egyre nem gondolt mélyebben eddig, arra t. i. hogy ha ő halna meg előbb, s kis fia itt maradna — árván, szegényül, nevetlenül! Mi lesz belőle, a kis nyomorultból?! Kitől alig néhány napja hallotta először a „mama“ nevet dadogni. Ki még járni sem tud, kit minap az a förtelmes dajka néhány percze a lapulevelek közt hagyván, egy nagy saskesely szinte elragadott! Ah, nem hiába szólott mult éjen a kuvik a kéményen. Rálött, de mint máskor, most nem találta el. A faluból már ide jöh át a halál. Még most alszik piczi gyermeke, s úgy lehet, árvának ébred föl. . . . gondolá magában, s önkénytelen befordult a szobába, s kis gyermekéhez tántorga, de már nem merte megcsókolni, csak a párnákon át nyomkodta hozzá arcát, könyeket hullatva rá. Félt nehogy a cholera morbus, mely őt e hajnalban kinokra ébreszté, ártson a kicsinynek. . .

Ugy van, gondolá megdöbbenve, a ragály ő róla átmegy férjére, aztán még csak akkor lesz gyermeke igazi árva! E gondolat tetézte lelki aggodalmát, s gyöngébb léleknél aléló ijedségbe ment volna át, de Ágnes asszony azon harcias szellemű lények közé tartozott, kiknek, midőn a bátorság elhagyta őket, a harag jön segítségükre, — e harc háborut és hősöket teremtő indulat, mely

nélkül Achillesz nem lett volna az, a minek ismerjük : a legnagyobb hősiesség eszménye.

Pillanatra elveszíté hitét, reményét, s egészen kikelt keresztényi érzelmeiből. Átkozta földi sorsát, mely őt, büntelent, ily szörnyü kinokra kárhoztatá, melyben nemcsak ő maga vész el, de épen azokat, kiket leginkább szeret, örökre szerencsétlenné teszi, vagy magával a halálba ragadja.

Egy pillantás a szegen lógó fegyverre, egy ötlet, s ő azonnal határozott, és rögtön cselekedett. A konyhán át a cselédszoba ajtajához ment, s ott bekiáltott a már készülődő cselédnek, hogy ügyeljen a dajkával együtt mindenre, míg ő haza érkezik. Csak az erdőszélre megy, hol egy róka ólálkodik a baromfiakra lesve, azt meglövi, aztán rögtön visszatér.

Azzal a puskát kezébe kapva, mint ha csak ezt kilobbantani menne, kisietett a házból s eltűnt a sűrű vágásban, mely köröskörül a háztól alig harmincz lépésnyire sötétlett a reggel félhomályában. A kis „hajcsár“ nevü kopó, mielőtt ő a sűrűbe ért volna, már előbb egy oldalkerüléssel belötte magát a csalit közé. Ágnes észre vette, és arra gondolt, hogy ha meghal, e hű eb tete mére vezetendi a keresőket; különben vele forgott a világ, s szinte jól esett, midőn a sűrűbe érvén, biztosítva érzé magát hogy itt már most nem látja senki. Ment a hogy tudott, meg-megállapodva, egyik fától a másikig, szédelegve, míg egy mély vakuthoz ért, melynek partján egy jelkő hevert. E vakút mellékén járhatlan sűrű volt a még irtatlan fiatal vágás, olyan sötét, vadon rész, összenöve magas füvel, túskebokorral, indákkal, melyen semmiféle szelid állat, sem ember soha nem jár, a midőn a vadászok „csúnya hely“-nek szoktak nevezni, s a hol az öregebb vadak legörömeztobb hüselnek a nappal óráiban.

E sűrűbe ohajta Ágnes behatolni, de már annyira elhagyta ereje, a rohamos fájdalom annyira erőt vett rajta, hogy inkább úgy hanyatlott mint ült le a jelkő mellé, jobb karjával annak mohos párnájára könyökölve. Baljából kiesett a fegyver, a helyett szeméit fogta be ujjjaival, melyeknek még volt annyi ereje, hogy az azok alól megeredt, s bőven csorgó könyeket törülgesse le.

Való, hogy a szegény beteg nő szándéka, itt a rengetegben, magányosan halni meg, hogy az ádáz ragály szeretett övéire is át ne menjen, ellenkezett minden társadalmi és keresztényi fogalmakkal. De ha meggondoljuk, hogy vannak keresztény társadalmi fogalmaink, melyek ismét a tisztán östermészeti érzésekkel ellenkeznek, — e szándék is kevesbé látszik különösnek s természetlennnek. [Aztán a tulságos, végletes szeretet máskint érez és gondolkozik, mint a mi városi közönséges szeretetünk, melynek önmagára erőtetett érzélgés, csinált kegyelet, illemi ogalmak, hiúság s tudja az ég hányféle még más érzés sokszor ferde irányt adnak. Ágnes azt hitte, hogy jót tesz családjának, talán megmenti a haláltól őket, ha nem szemük előtt lesz áldozatává a rut ragálynak, melytől őt semmi ápoló kéz, vagy orvosi szer különben sem mentheti meg, a mint rémes példák bizonyíták, tehát nincs ok, miért haljon meg otthon a házban férje, öreg édes anyja, gyermeke, és a jó cselédek szomorúságára s rémületére. Még a temetési gyásztól is örömmel kimélte volna meg őket! És végre vannak sokan, kik a mi valóban ostoba temetkezési módunktól, ama sötét féregkamrától, a gyakran hallott fölelevenedés gondolatától irtóznak s jobban szeretnék, ha a vízbe vettetnének vagy elégettetének haláluk után — és ezen előfélelem különös gyöngéje volt Ágnesnek is, mint többnyire a mysticus és mythicus rengetgek lakóinak általában.

A kelő nap sugarai áttörtek a nyilásokon, a növény és szárnyas állatország ébredezni, örvendeni látszott; minden olyan szép, üde, ifju, ragyogó volt, mintha még a fűszálon fénylő örömköny is azt akarta volna jelenteni: oh, mi szép az élet!

Meghalni, szép májusi reggelen, gyermekkebel ábrándjának vagy életunt aggastyán ötletének megjárja; de vajmi fájó gondolat olyannak, ki tudja, érzi, mi az élet, a ki szeret, és ohajt élni!

Az ezer költői gondolatot keltő ifju vadon erdő pompája, pillanatra ön magát, saját életét, jövője örömeit is eszébe jutatta a szenvedő fiatal asszonynak, ki eddig csupán kis gyermekeért ohajta élni!

— Mért van az ugy végezve az örök hatalomtól, hogy ő ily korán, ifjan, tele élet-

kedvvel, keblén egy piros, gyönyörű, kedves kis bimbóval — meghaljon, örök bánatot hagyva férjének, örök inséget magzatának, a kis nyomorultnak? Mivel érdemelte ő ezt? Vajha inkább soha ne született volna! Átkozott legyen az égi akarát, mely őt ez inséges életre hozta!

Ah — gondolja a nyájas kandalló mellett ülő olvasó — ezek bizonyynyal vétkes, vad, nem keresztényhez, nem nőhez, illő gondolatok valának; nőhez, sanyarusorsunőhez, ki arra született, hogy tőrjön, szenvedjen, ki csak félve tudott örülni olykor, félve, hogy ez öröm neki talán bűn, melyért lakolnia kell. Hiszen örülni, mulatni, talán csak a dúsgazdagoknak szabad!

Meglehet, hogy ezek vétkes gondolatok, de talán menthetők valának, hiszen végre minden bűn, melyet megbánás követ, az égben irgalomra talál. Aztán az életerőtjeljes fiatal vérmes kebel a mennyivel indulatosabb, annál kevesbbé félénk, s a vallásos érzelem, a lemondás, önmegadás, isteni félelem, többnyire csak a késő öregkorral szoktak belénk költözni.

A mint fájdalmai növekedtek, felindulása is elmúlt, s ama fásultság szállta meg, mely a szenvedésben kifáradt haldoklóknál szokott beállani, midőn az ember csak hogy kinjaitól szabaduljon, ohajtja a halált, minden földi gyönyörről szívesen lemond, csak végre ne érezzen semmit, és ez aléltásban többé nem gondolt önmagára, muló életére de annál inkább ohajtá, még egyszer látni, keblére ölelni férjét gyermekét, s már már, elhagyván szívós lélekereje — megbánni kezdé, hogy végső búcsu pillantása nem övéire esik... és sirt, könyezett, de könnyei már csak alig hatolhattak föl szeméig, szívét annál inkább fojtogatva — ah, ha vérengző vadállat közelít feléje, bizonyynyal az is megszánta volna.

Egyszerre a távoli falu reggeli harangszava hatott fülébe. A tiszta légben oly ahítatgerjesztőn terjedtek el a hangok, mintha azt magyarázták volna: mint e hangok megtöltik a léget, s mindenüvé elhatnak, ugy az Isten, földön és az égen, mindenütt jelenvaló!

Önkéntelen földre borult és gondolataiban imádkozott. Kérte Istent, bocsássá meg vétkét, vegye magához, hogy majdan egy-

kor kis ártatlan gyermekével együtt lakhas-
sék magas mennyországban!

És a jó Istennek tetszett meghallgatni e
szegény nőt!

A harang elnémult, hogy pillanat múlva
egy más hang váltsa föl, mely habár csak
egy ebé, de mindenestre Isten teremtmé-
nyeé volt, mely fenségesb végzésnek volt
eszköze, mint csupán vadüzői szenvedélye-
nek kielégítése.

Jó mélyen, benn a sűrű galagonyás kö-
zepén, éktelen rivalkodással zavarta fel az
erdő csöndjét a kis hajcsár, és a mint pár
percz múlva kivehető lön, résutosan bár, de
mégis Ágnes felé közeledett.

Ágnes csak mintegy kétszáz lépésnyire
lehetett lakházuktól, a hely hol a kopó nem
annyira hajtani, mint ordítani kezdett, szin-
tén annyira lehetett tőle, beljebb az erdő-
ben. Az e helyen fölvert vad, természeténél
fogva többnyire az erdő közepé felé szokott
menekülni, de valószínűleg a most üzőbe
vett vadat fektében találta és így megza-
varta a kis eb szörnyü sivalkodása, azért az
hamarjában meg sem fordulva, egy ideig
csak előre futott, az erdő szélén készülvén
csavarodni.

Ágnes gyakran hallotta e páratlan je-
lességü kis kopó czitera hangját rezegni
az erdőben, de mostani jajveszéklése annyira
elütő és szokatlan volt egyébkori mérsékel-
tebb hajtási modorától, hogy azt kelle gon-
dolnia, miszerint talán ezuttal valami eddig
itt látatlan csoda állat lehet előtte s annál-
inkább, mert e rémületes orditozása nem
szünt meg, míg egyébkor az csak addig tar-
tott, meddig a vad széme előtt volt, a mi
egy szempillantásnál tovább, erdőben, semmi
vad állatnál sem szokott tartani.

A hajtás közeledett ugyan, de oldalvást
az erdő belje felé tartott, s valószínű, hogy
ott megfordul a vad, s többé ennyire ki nem
jövend.

Ágnes a kerülő reggeli jelentésére gon-
dolt, de az más erdőrészetet jelölt ki a
nagy vad tartózkodási helyéül. Ah ha még
is ez volna és ő elejtené! Még nem volt sze-
rencséje olyankor vadászni férjével, mikor
az erdön öreg vad bolygott, mert csak át-
menőben szoktak ide jönni a szomszéd ha-
tár nagy vadtenyésztő rengetegeiből. Azon-

ban tartott attól is, hátha ezuttal valamely
agyaras van a kis Hajcsár előtt?

A puszkavesszőt hirtelen beletolva a
csöbe, kivonta a fojtást, megnézendő, mire
van töltve a puska? Egy golyó gurult ki a
füre. Jól van. Visszatette rögtön és rá-
ütötte a fojtást. A másik csöben szatyma
(szarvassörét) van bizonyosan. Akármilyen
a vad, e két lövés biztosítja őt veszély
ellen.

Fölkelt, és bukva a sűrűség szélén hala-
dott beljebb, arra a merre a hajtás iránylt.
Mintegy tiz lépést tehete, a midőn igen fá-
radtnak érezte magát és megállapodott,
jobb térdére ereszkedve. Ugy tetszett,
mintha a kis Hajcsár eltévesztette volna a
nyomot, mert hirtelen elhallgatott. De csak
pillanatra. Egyszerre alig husz lépésnyire
tőle oly kétségbeesetten kezdte sivalkodni,
mintha csak ölnék a szegény pára ebet.

Ágnes erős szivdobogások között te-
kinte körül, várván, honnan ugrik elő a ször-
nyeteg, mely ennyire bevárja a kopót. Sze-
mei könybe lábadtak hatalmas felindulás-
ban, megtörülte baljával, s készen tartá
fegyverét. Ezuttal azonban a vad nem ment
a kutya előtt, mert az folyton egy helyen
csaholt, néha ijedten nyöszörögve, rája meg-
dühösebben orditva. Egy izben Ágnes hal-
lotta is az ágak recsegését, amikor kétség-
kivül Hajcsárra volt irányozva az ütés.

— Ember nem lehet, mert azt nem
hajtja a kopó, minden bizonynyal vadnak
kell lenni — gondolá Ágnes, — és ha vad,
ám akkor esnie kell — álltában el nem hi-
bázhatja.

Tovább nem állhatá ki e kétes helyzetet,
s lassan, inkább bujva, a sűrűbe hatolt. Alig
két ölnyire haladt előre, a midőn a bokro-
kon túl egy nagy sárgás tömeget láta mo-
zogni. A föld zuhogott, az ágak recsegtek,
Hajcsár egyre csaholt. Az indás füves bok-
rokon, mint valami sűrű szitán át, végre ki-
vehette a rejtélyes állat alakját. Az a nagy
„tizvéges“ volt, mely lábaival toppogott, s
szarvával vert az áruló lármájával alkal-
matlan eb felé. Ágnes szemei örömtől ismét
könybe lábadtak. Mindazáltal igyekezett al-
kalmatlan lörést keresni a bokor nyílásain át.
Szél nem lengedett, a vad nem vett sza-
got, egészen a kis ebbel volt elfoglalva.
Végre kivette Ágnes a szarvas fülei mozgá-

sáról, hova kelljen czéloznia. Puskája durrant, és a tizágas akkorát ugrott, hogy szarvai kilátszottak egy pillanatra a két öles csaltiból. Aztán iszonyu, földrendítő zuhanással leesett, — hogy soha föl ne keljen többé.

Ágnes nem mert hirtelen közelébe lépni, várta ha nem kel-e föl újra. Hajcsár azonnal hátulsó lábait kezdte harapdálni, melyekkel hébe hóba nagyott rugott a haladó állat — végrendeletét írva, mint vadászok mondani szokták. Ágnes hozzá lépett, s látta, hogy golyója a szarvas koponyáját zuzta szét. Örömét alig bírta el. Hah! csak most itt volna férje, látni diadalát! Pár percz múlva a dicső tizágas élettelen, mozdulatlan nyúlt ki a bokrok alatt, szemeit föltúrt porral keverve be, melyek neki a rémlesztő holt kifejezést adták.

Ágnes haza indult, de meg észrevette, hogy Hajcsár nem követi. Bizonyosan elkezd és megcsufítja a szép, nemes állatot. Visszament, s hitta Hajcsárt, de az nem akar vala tágitni a vad mellől. Már ilyenkor egyéb mód nincs, hanem egy tört ággal megy az ember a vakbuzgó „cseléd“-nek. Ágnes is ezt cselekedte, és Hajcsár — magához tért. Szépen követte őt — száját elé-

gedetten nyalogatva, midőn Ágnes néha hátra fordult és megsimogatta.

Még nem ért ki az erdőből, midőn az alatt hazatért férje, ki a lövést hallotta — lépett eléje. Ez látva nője diadaltól sugárzó arcát, képzelte már hogy valami nagy esemény adta elő magát. Mi történt, anya? — kérde tőle vidámon.

Ágnes beszélni kezdi történetét. Hát tudod ma reggel . . .

És itt eszébe juta, hogy ő tulajdonkép cholérában van azaz hogy volt, — mert legalább e pillanatban semmi egyebet nem érez lázas kimerültségnél, melyben egyéb-iránt az öröme jó nagy része volt. Szava hirtelen elakadt, az egész úgy tetszett előtte, mint valami lázas álom.

A távol faluban újra megkondultak a torony ércpapjai, — misére harangoztak be.

Ágnes önkénytelen térdre borult, s elgondolva mindent, e reggel egész csodatéményét, megindulása oly nagy volt, hogy egy hajszal tartotta a megháborodástól. Férje ovatosan szölogatta, míg végre Ágnes annyira csillapodott, hogy képes volt elmondani történetét, azzal zárván be, hogy : áldott legyen az isteni gondviselés!

VAJDA JÁNOS.

T Ö R Ö K B Ű N T E T É S .

Az 1839-ik év vége felé egy rendkívüli szépségü idegen, fekete fénylő szemekkel, fekete, tömött fürtű hajjal, jöve St. Jean d'Acree városába a gazdag Ben-Raiffa kereskedőhöz, s azt nyilvánította, hogy ő venétziai, Paestrinia Lajosnak hívják és óhajtana a Ben-Raiffa irodájában foglalkozást nyerni. Néhány az idegent illető kérdések után, kívánata teljesült. Megkapá czédrusfából készült saját íróasztalát, egy bársonyterítőt fölibe, pávatollait és a Ben-Raiffa titoknoka címét. Néhány hó alatt az ifju keresztény egész szorgalommal igyekvék hivatalát betölteni. Ura raktárát nem hagyá el, egy Angora-shawlt sem adott el, sem egy üvegce rózsá olajt, sem egy Maroquinbört, a nélkül hogy az eladást a legpontosabban be ne jegyezte volna könyveibe, s a gazda vállaira tette kezét és így szólott : „Lajos, meg vagyok veled elégedve.

Egy napon Palaestrina, egy körülményeiről szóló levél irásával foglalkozott, hogy azt hazájába küldje, midőn ajtaja függönye hirtelen feltárult, és szemeinek egy oly látványt nyujtott; melyet ő isteninek volt hajlandó hinni. Egy oly vakító szépségü leány, melyet még ő soha-sem látott, lépett be. Palaestrina az aranyhomokot, melyet levelére szándékozott hinteni, elejté, hogy a kedves gyermeket megláthassa. Flamina alig számlált tizenöt tavaszt, de a déli éghajlat korán megérlelé kecséit nem egy gyermek, egy tökéletes s legvakítóbb szépségü nő állott előtte. Elbeszélte neki, mi alatt könyek csillogának éj szemeibe, hogy megvertett, s leeresztette a ruhát a hódítón formált vállakról, melynek hava tiszta mint a hattyú tollazata azon csíkoktól piroslott, melyeket a rabszolga felügyelő korbácsa hagyott azokon hátra. „A hárem minden hölgyei így fenyítették meg“, mondá,

„mivel a kávé, melyet Ben-Raiffa ma reggel ivott, nem volt neki elég erős.“

Az olasz szemei szikráztak a haragtól. „És nem igyekeztek magatokat megboszúlni?“ kérdé rövid szünet után.

„Minden hölgyek annak rabnói kívánnak lenni, a ki vérét ontja. Ötven virágzó szépség a handzsár egy döféseért!“

„Ötven virágzó szépség,“ ismétlé az olasz magában. „Emlékezzél meg szavaidra, holnap a föltételeket teljesítendem.“

A következő napon, azon pillanatban, midőn a nap a Libanon hegység fölébe emelkedék, azon pillanatban midőn az imám a törököt imára hívá, ki még ópiumtól elmámorosodva édes álmokba szendergett, az olasz kezeitől három halálos szurást kapott. Palaestrina a hárembe ment és megmutatá véres kezeit. A szép asszonyok, barnák és szőkék, kelet és dél leányai, epedő, égő, egykedvű vagy lángoló forró szerelemben, vették körül, kezeit megmosták rózsavizzel, elfojták a gyilkosság nyomait, szerelmeért vetélkedtek, és a bűnös elfeledé a szenvedélyek mámorában nemtelen tettét. Ő szerencsés volt, ő úr volt, minden kívánatai megkoronáztattak, meghaladtattak, a jövő félelmei elenyésztek szemei elől.

A következő reggel, a szőke Flamina mutatá magát és mondá: „Uram, itt van rabnód! kész, parancsidat teljesíteni.“

„Világosság gyermeke,“ mondá Palaestrina, „ne érints, hogy ezáltal ártatlanságod a gyilkostól be szennyeztessék, s megmérgeztessék. Én szeretlek téged, de nem úgy mint a többi nőket, néked én szivemben oltárt emelendek, melyen egyedül csak te éretted lobogjon a láng.“

A hárem leányai összegyűltek, és tanácskoztak, hogy mily módon tarthatnák meg új védőjük életét. Emezek azt ajánlák, hogy fusson, amazok, rejtse el magát a házban, egyedül Flamina hallgatott a tömegben. Most miután kiapadtak minden éretlen és kivihetlen tanácsokból, fölemelkedék a divánról komolyan és halványan mint a lilium, s mondá: „Van egy törvény, mely minden gonosztevő életét biztosítja, ha egy haldokló kéri érte a basát. Látjátok, Kaukázus leányai, imhol van egy oly kérés, nyujtsátok át a szultán helytartójának.

„Jó,“ mondának a rabnók, „a kérés itt van, de te nem vagy haldokló.“

„Az vagyok“, viszonzá Flamina s egy lassú,

de erőteljes nyomás egy kis nádalakú tört mélyen merite keblébe. „Én meghalok, de élte megtartatik,“ és azon pillanatban, melyben Flamina élettelen vérébe fűrösztve lerogyék, nyomulának be a basa katonái, s hatalmukba keríték a bűnöst.

Török-honban az igazság-kiszolgáltatás igen gyors; ha a bűntény bebizonyult, úgy az ítélet rögtön következik, s ezután a végrehajtás. Az embernek nem szükséges két évig a haláltóli félelemben meghalni. A gyilkosság bebizonyult, s Palaestrina elítéltetett a nyárs által kivégeztetni. Ekkor a Kadinak előadták a haldokló Flamina kérését s az ifju élete megmentődött. De ki ne cserélt volna fel egy oly életet, mint a melynek viselésére Palaestrina kárhoztattatott, örömet a halállal.

A Kadi így szólott: „Nekem nem szabad téged a korán szerint, azon szent törvény szerint, melyet nekünk a nagy próféta hagyott hátra, a nyárs által megbüntetni, nekem életedet kimélni kell, de a bűntény, melyet te hitetlen eb elkövettél, neked nem bocsáttathatik meg. Te tehát jóltevőd s urad hullájával, összefogsz kovácsoltatni, vállaidon kell hordanod, mig Azrael téged a földről leszólít.“

És úgy történt. Az iszonyú büntetés a szerencsétlenül végrehajtatott, az elrohadt hullát évekig kellend magával hurczolnia és hogy terhe által le ne roskadjon, jól étettetett és itattatott. A basa azonban hatalmába kerítette, mint ez ily esetekben szokás, a meggyilkolt vagyónát.

Midőn Napier admirál ágyúü St. Jean d’Acre előtt megszólaltak, midőn a márványfalak az angolok golyói által szétroncsolódtak, midőn az angol katonák azon megszentelt helyeket átlépték, melyeket a keresztések fanatikus tettei a középkor legdurvább időszakában láttak, midőn a basa palotája szétzuzatott, és mindenki elfutott a városból, a basa testőrei, a város védői, a törökök ép úgy, mint az idegen lakosok, akkor egy csudálatos jelet fejtett ki az ostromlók szemei előtt. Egy izmos fiatal ember közeledett, szép mint Apollo, — de halvány mint a halál, vállain egy ember csontvázát czipelve. Őt követé egy csapat szép, fiatal hölgy, kik őt mintegy diadalmenetben az angolok elé vezeté. Palaestrina volt, kit Ben-Raiffa női tömlöczéből kiszabadítottak. Nem futva a basával, mint a többiek háreme, hátramaradtak, a tömlöcz ajtait felnyitották, és most a harcosok elébe vezették. A szerencsétlen a hozzá lánczolt tehertől megszabadított, s a fiatal nők körüle csoportoz-

tak, mindegyik igyekezett figyelmét kiérdemelni. Azonban egy fájdalmas tekintet fölfelé megmondá nekik, hogy Palaestrina többé nem a régi, a ki őket a kemény szívü kereskedőn megboszulá. „Menjete kedvesim“, mondá nekik, „a kit én keresek, és ki nekem drága volt, nincs többé köztetek. Én feloldalak benneteket irántami kötelességtektől és azon ígérteket, miszerint rabnőim legyetek,

visszaadom. Ezután nincs szükségem szolgálakra, hazám egy kolostora felfogad, és talán könnyebbülést adand bánatomban és a vallás vigaszai által megnyugvást lelkismeretem furdalásaiban. Bánatosan széledtek el tőle a szép hölgyek. Palaestrina pedig egy hajón felvételt kért és nyert, s Olaszbonba vitorlázott, a hol is egy Phusilippe kolostorba felvételt nyert.

H I R V Á S Á R.

B U D A P E S T.

— Mult hó 25 és 26-a közti éjjelen erősen havazott, s másnap hólepel boritá a fővárost, mely a tavaszi nap fényében sajátos északias kinézést nyert. Ez már a második márcziusi hó ez idén, mit a néphit különös szépítő szernek tart.

— A Bartl-féle városerdei nyári lakban ipen szép virágkiállítás volt rendezve, melyet a mult hónapban 20 pkr. bemeneti díj mellett sokan látogattak.

— A „Magyar Sajtó“ politikai lap, mely eddig hetenkint háromszor jelent meg, a jelen évnegyedtől kezdve ismét napi lappá alakult. Fellelős szerkesztését valószínűleg Urházy György veendi át.

— Szerdahelyi Egerben vendégszerepelvén, az ottani műbarátoktól kapott sok értékes emléka ajándékkal tért vissza a fővárosba.

— Hunfalvi Pált a helsingforsi finn tudós társaság levelező tagjává választotta.

— A magyarországi dunán összesen 738 evezős hajó van, melyek összesen $2\frac{1}{4}$ millio forint értéket képviselnek. A mult évben ezek összesen 7,690,000 mérő gabonával rakodtak meg.

— A szomorú következményü intézkedések között, melyek színházunknál legutóbb tétettek, egyetlen helyeselhető intézkedés a rendezőségnek egy személyben öszpontosítása. Föl kell tenünk, hogy Szigligetiben e nem csekély feladatra képesség és akarat egyaránt meg van. De e tér annyira el volt hanyagolva, a létrehozandó javítások halmaza oly nagy, hogy észrevehető sikert, lehetőleg kielégítő rendet csak bizonyos idő mulva várhatunk. A nehéz kezdet idejére nézve a méltányos journalistika elnézést ígért az új rendezőnek, kinek ohajtjuk, hogy e nehéz körülmények között az ügy javára viselhesse feladatát.

— Ander, a híres bécsi tenorista, april elején az ujtéri német színpadon fog vendégszerepelni. Ezalatt nálunk Reichel énekel, ki már évekkal előbb az ujtéri színpadon is megbukott.

— Már nálunk is megindult a „házassági ajánkozás“ lapok útján. A „Hölgyf.“ hirdetési rovata hozza az elsőt, következő sorokban: „Egy jogot

végzett, magyar családból származott 24 éves egyén, kinek hivatala után 600 ft, és mellette földbirtoka is van, nősülni ohajt. Azon hölgyek tehát, kik őt igénybe veszik, bérmentes levelüket, vagyonuk leírásával W. L. betük alatt, V.-Szöllősbe, utolsó posta Sümegh (Zalamegye) küldjék. A nő származása nem vétetik igénybe. Lehet özvegy is, de a műveltség ne hiányozzék.“

— Az ujtéri német színház műigazgatójával, a műismeretéről híres Sachse ur neveztetett ki, de a feladatot ő is nehéznek találván, lemondott, mivel ez intézet művészi állapotával sehogy sincsen megelégedve.

— A városi tanács végre elhatározta, hogy a redoutépületnek egyelőre csak a dunára eső részét kiépítteti, mi a költségvetés szerint 273,000 uj forintba kerülend.

— Renz lovardaigazgató azt a juxot csinálta, a mi neki 400 forintjába került, hogy falragaszokban és lapokban egyre hirdette Pestre leendő lejövetelét, azonban, mint mondják, szándéka sem volt ide jönni ezuttal, csak sógora Carrénak akart egy kis — boszúságot okozni. Maholnap majd a lovarok is polemizálnak egymással.

— Egressi Gábor a Magyar Sajtó-ban mult hetekben kinyilatkoztatá, hogy a nemzeti színházat ingyen fogja szolgálalni félévig, a másik félévi szabadságidőért, vagy ha ez nem tetszenék a magas bizottmánynak, kész akár mikor fellépni mint vendég, azon díjért, mit a kardalnokoknak szoktak adni, mikor szakmájokon felül eső szerepben lépnek föl. A bizottmány azonban számban sem vette ez ajánlatot. Így Egressi kénytelen volt nyugdíjért folyamodni, a mit szolgálati ideje után jogosan követelheti, és az illető bizottmány megadta kérelmét. Egressi tehát márczius hó 30-án utolszor lépend föl „Coriolan“ szerepében, s azonnal a vidékre megy búcsuzni, négy havi szabadságot nyervén erre a nyugdíjazó bizottmánytól. Egressi művészetének most áll épen tetőpontján, s ha egészségét valami váratlan baj nem éri, remélhetőleg még legalább tíz évig lehetne a magyar színpadon a tragoedia első hőse, a szavalat fenségének képviselője, a plastikában, valódi nemes pathosban az ifjabb nemzedék példányképe, neve-

lője, mestere. Szigeti ma marcius 27-én vesz búcsút Sas István szerepében és Réthivel együtt vándorútra kelnek. Szigeti a nyugintézeti jegyzőségről is kénytelen volt lemondani. A müintendans ur pedig, a P. N. szerint, régi óhajtásához képest szintén lemond, s vele együtt a bizottmánynak a szerződésekre ható tagjai nemkülönben. (Aprés moi le déluge!) A jövő évi deficit astharothtorku szörnyetegével aztán harcoljon azon irigylendő szerencséjü igazgatóság, mely a lelépettnék helyét elfoglalandja.

— Osterlamm Károly új könyvárus az újtéren, előfizetési ivatek küld szét Boross Mihály „Kegyeletek oltára“ címü munkájára, mely a világ és szentttörténelem drágakő-darabjaiból lesz összeállitva a szerző ígérete szerint. Álland négy tüzetből, előfizetési ára egy füzetnek 20 ujkr.

— Kreuzberg e héten fölszedi állatsereglete sátorfáit és tovább utazik hazánk vidéki városaiba. — Carré jótékony előadása a soroksári tűzkárvallottak részére 167 ft. 82 krajczárt jövedelmezett.

— Német Jánostól, az egyre igen kedvelt „Első szerelem“ s „Jaj de édes, jaj de jó“ csárdás szerzőjétől Treichlingernél megjelent: Kikiriki népies csárdás. Kakas Mártonnak ajánlva. 14-ik mű. — Németh János talán legifjabb az újabb idő reményteljes zeneszerzői között, mindazáltal számtalan csárdása el van terjedve a nép között úgy a már kiadottak, mint a még kiadatlanokból. Hivatásának legfőbb bizonytsága, hogy ő csupán naturalista zenész, minden mesteri képzés nélkül, s körülményei csak mellékesen engedik foglalkozni a zenészettel, valamint az irodalommal, mely utóbbi téren való kísérleteinek szintén kedvező példait adta már lapunkban is.

— Egressi G. nyugdíjaztatására nézve megjegyezzük, miszerint az érdemes színművész e lépésre azon okból kényszerült, mert a szabályok szerint csak a nemz. színház tagja nyerhet nyugdíjt, s ő e nagyon megérdemelt jogot elveszteni nem akarhatá. Azonban teljes reményünk lehet, hogy talán már octoberre újra működő rendes tagja lesz nemzeti intézetünknek.

— A m. kertészeti társulat külön kiadott program szerint, f. évi majus 6. 7. és 8-ik napjára kertipar-tárlatot rendez, melyre kivált a virágokat kedvelő szépnem figyelmét fölhíni bátorkodunk.

B E L F Ö L D.

— Ismeretes dolog a német olvasó közönség előszeretete „räuber“ geschichté-k olvasása iránt. Rózsza Sándorról már régebben irtak egy rémregényt, most azonban már egy hőskötemény is van készen róla versekben, melyet Haffner kiadó „charactergemälde“ elnevezés alatt ígérget jó ideje már, de a V. U. bécsi levelezője szerint épen azon

okból kellett eddig kiadását fölfüggesztenie, mivel a költemény hőse maga még nincs — fölfüggesztve. Persze, halála után még érdekesebb lesz. „Ach Rinaldo, lieber Räuber!“ — Ugyan e levelező arról is tudósít, miszerint a párisi lapok tárczairói nagy elragadtatással irnak egy pacsirta szavu, szép szemü, rózsza arcu magyar kis leányról, ki fogva tartja a párisi ifjuság szívet ama kedélygazdag, mélabús dalokkal, miket a magyar alföld pusztáin lesett el s oly elragadó bájjal tud előadni . . . (Vajh ki ő, ha erre van hazája?)

— Renz lovardájában Bécsben chinai törpéket mutogatnak, A fiú 16 éves és nem több, mint 2 és fél láb magas, a leány 14 éves, és csak 2 láb magas.

— A Salm-Reifferscheid sorsjáték legutóbbi főnyerője egy szegény izraelita Csehország Turnau városából, ki e sorsjegyet felesége hozományában kapta.

— Bécsben Sochocka-Stilke-Sefri assz. berlini énekesnö neve tarkítja a hangversenyt hirdető programokat. — Lembergben pedig a „tücsköt“ adták elő „peczwanka“ cím alatt, a mi hernyót jelent.

— Féleggyházáról magánuton azon hirtvettük, hogy ott a tűzveszély napirenden van, s azon hiszemben vannak, hogy e gyujtogatást nem egy ember, de számosabb elvetemültből álló gonosz társaság intézi. A magyar pórnépet mi sem jellemzi oly rosszul, mint a boszuállás e legaljasabb és leggyávább eszközehez folyamodás. Mi azt hisszük, hogy e métely ellen legjobb ellenszer az volna, ha az illető lelkészek, népoktatók, a magyar nép nemzeti érzésére, mint leggyöngédebb s illetőleg legerősebb oldalára kerülve, megmagyaráznák, hogy e magában különben is kárhozatos, Isten ellen való vétek, egyszersmint oly rút vonás a magyar nép jellemén, melyért a jobb magyar embernek legtöbbet kell pirulni az idegen előtt, és pedig anélkül, hogy menthetné e bünt, mert oly bün, mely gyávasággal párosul, a legutálatosabb minden bünök között!

— Egy bécsi hölgy saajtságos ékszerrendelt meg egy ottani aranyművesnél. T. i. egy karpereczet, melybe két ebfog lesz befoglalva. A tisztelt hölgynek ugyanis volt egy kedves ölebe, mely fogfájásban szenvedvén, urnője kénytelen volt két fogát kihuzatni, melyek most karpereczén fognak diszteni. Tehát nem csupán Angolországban vannak különzők.

K Ü L F Ö L D.

— Brüsszelben elhalt Reverdy nevezetü ur egy millio frankra menő vagyont jótékony célokra végrendelé. Többi közt Párisban 1500 frankot jövedelmező tőkét tett le oly célból, hogy ennek évi kamatja azon szegény munkásnak adassék, ki legszámosabb családot tart el legcsekélyebb keresménynyeltisztességesen. Az idej jutalmatazillető

bizottmány egy Dantzer-nevű munkásnak ítélte, ki tizenöt gyermeket tart el csekély munkás keresménye után.

— A párisi St. Dominique utca nem rég oly látványt nyújtott, melyben a vakmerő vállalkozás merénye felül múlt minden lovardai salto mortale. Egy dühös és elszánt gonosztevő, ki két egyént megölt, az üldöző rendőrkatonaság elől a házak tetejére menekült, s nem akarta magát megadni a házakat körül vett katonaságnak. A gyilkosnál egy kés is volt látható, s kinézése főveg, csizma, kabát és nyakkendő nélkül, aztán a kétségbeesés, düh és büntudata kifejezésével, épen nem volt megnyugtató. A házat tömérdek nép állta körül, kíváncsian a dolog kimenetelére. Végre két pompier (tűzoltó katona) vállalkozott elfogására. Kivont karddal léptek kétfelől a háztetőre, s ellenkező irányból egyszerre és nyugodtan közeledtek a gyilkos felé, kit megfogni és megkötözve átszolgáltatni a rendőrségnek, dicsőségesen sikerült nekik. A publikum, mint képzelni lehet, megéljenezte a derék vállalkozókat.

— Hivatalos kimutatás szerint a múlt évben összesen 1170 hajótörés veszélye adta elő magát az angol hajózási partok között, ezek között 967 angol, 209 külföldi hajóval történt. Az összes kár közel ötödfél milliót tesz, melynek legnagyobb része biztosítva volt. Az 1895 személy között, kik e hajótörésekben halálveszélynek voltak kitéve, 1555 személy megmentetett.

— London város területe jelenleg 121 angol négyszög mérföld; lakossága két millio nyolczszáz ezer. Páris mióta a várost az erődökig kiterjesztették, a hozzákapcsolt elővárosokkal együtt másfél millió lakossal bír.

— Az orpheonisták egyesülete 6000 — olv. hatezer énekesből egy óriási énekelőadást rendezett a műkiállítási palotában. A császár és a császárné is jelen voltak, s megelégedésüket nyilvánították.

— Párisban él jelenleg egy Corradini nevű olasz uj nemes, ki roppant gazdag, és kinek atyja csak azért vett grófságot, hogy czimerébe a 17. számot bevihesse, mely szám egész életében nagy szerepet játszott, s gyerekkora óta minden szerencsését e szám hozta meg. A pápai tartományokban született, s 17 éves korában elhagyta atyái házat, Romába ment, hova 17 bajochival érkezett meg. Itt élt mint kávéházi szolga s később cicerone, szerzén 1700 tallért, melyen egy kis kávéházat állita, mit később 17000 talléron adott el. E tőkepenzen vett egy vendéglőt, melyet 17 éven át tartott. Később azután minden nagyobb üzletbe a hónap 17-én fogott, s mindig szerencsés volt. Meghalt 77 éves korában, s 17 millio frankot hagyott örököseinek. Fia most szintén e számhoz tartja magát, mely valószínűleg hagyománya lesz a családnak mindaddig, míg csak valami nagy szerencsétlenséget nem hoz.

— Audenarde-ban nemrég nagy pályaver-

seny volt, melyben több boldog polgár vett részt, s melynek magas feladata az volt: ki tudja jobban a kakas kukorikolását és a tyuk kodálását utánozni? Az első jutalmat — egy ezüst érmet — bizonyos Auval ur, a másodikat Van Wyndale ur nyerte. Ki gondolná, hogy a „grande nation“ tagjai még ilyen mulatságokkal is foglalkoznak.

— Miss Julia Pastrana a szépek legrútabbja, anyává lön. A világot érdeklő és nem kevesbé meglepő ezen eseményt közlő svéd lapok nem szólnak arról, vajjon a kis világpolgár — méltó-e anyjához? (Hát vajjon a kedves aztékok, Ixymaia állítólagos „istenei“, a világ mely részében vetik a vályogot? Senki sem tud róluk. Ilyen hálátlan és feledékeny e hivságos világ!)

— Egy Fait nevű londoni szabó olyan varrógőz-gépet talált föl, mely egy hét alatt 10 ezer katonát képes teljesen felruházni. Hogy emiatt szabó-ribillio volna kiütendő Londonban, azt nem írják a londoni lapok, pedig e gép már legközelebb fel is fog állittatni ugyanott.

— Gräfenberg fürdő-intézetének olvasó teremébe egy franczia (Independance) és három magyar lap jár (P. Napló, V. Ujs. és P. U.) némely magyar városban megfordítva áll ez arány.

— A szükség igen prózai dolgokba bonyolítja még az oly nagy költőt is, mint Lamartine ur. Legközelebb egy regényt irt, s hirtelen szüksége levén 30 ezer frankra, Mirès a nagy bankárnál zálogba adta azt. Azonban alig telik pár nap, megint szüksége lön másik 30 ezer frankra. Már most csak azon feltétel alatt ada neki Mirès ur, hogy joga legyen 1860 év elején a „Constitutionnel“ tárczájában közölni a regényt, ha addig a 60 ezer frankot le nem fizetné a költő. A „Const.“ tudomás szerint Mirès ur tulajdona. E közlés szerint Lamartine regényét mint bizonyost hirdetik a Const. tárczájában. Szegény Lamartine, mennyivel kisebb mint — Béranger!

— A virágbokréta, melyet az olasz küldöttség nyujta át Clotilde hercegnőnek, a küldöttség két tagja közt párbajra szolgáltatott alkalmat.

— A franczia államadósság a múlt év végével nem több s nem kevesebb, mint 8422 millio frank volt, melyért évenként 311 millio frankot fizet az ország kamatul. A háboru bevégeztével 1814 évben ez adósság csak 1266 millio frank volt, s 1830-ig 4227 millio frankkal szaporodott, bár ez idő alatt Francziaország nem viselt háborút. 1851 évben 5345 millió frankon állott az adósság, tehát hét év alatt több mint három ezerrel szaporodott. Mégis e roppant adósság mintegy felét teszi csak az angol államadósságnak.

— A párisi énekkartársaság jutalmat tüzött ki egy templomi zenekölteményre. A többi között két pályamű is érkezett, melyet a bíráló választmány egyáltalán hasznavehetlennek nyilvánított. Midőn a visszaküldés végett a névretjő levelek felbontattak, e két zenemű szerzőjeül Weber

Károly Mária, a híres német zeneköltő neve tünt elő. Egy német művész ugyanis magának azt a mulatságot csinálta, hogy Webernek már nyomtatásban megjelent két jeles zenekölteményét leírta, a kitűzött szöveget alája tette, s a választmányt ekképen jégre vezette. A mystificatio fényesen sikerült, s a pályabírák halhatatlan bakot lőttek. Ha még a párisi bíráló választmányok is ily óriási botlást követnek el, mit tartsunk egyáltalán a pályabírák ítéletének gyarlóságáról a művészeti haladás kisebb fokán álló hazánkban?

— Virginia állam nemzeti gyűlése egy rabszolgának szabadságot és ezer dollár jutalmat adott, mivel ez biztos gyógyszer talált fel a csörgő kigyó harapása ellen. E gyógyszer a pemet (marubium vulgare) és az úti fű (plantago) egy fájának nedvéből áll, melyet a sebre kell csöpögtetni, azonkívül e füvekkel bekötni a csipés egész felületét. Az úti füvet a nép nálunk is használja mindenmű sebekre.

— Egyik londoni irodalmi intézetben jelenleg egy Uj-Yorkban doctorrá graduált hölgy, névszerint Blackwell Erzsébet felolvasásokat tart az orvosi tudományok különböző osztályairól, hölgyekből álló hallgatóságnak. Uj-Yorkban hét éven át gyakorolta tudományát, s állítólag igen szép előadása van. Már egy angol hölgy 8000 livret ajánlott, azon célra, hogy Londonban nőorvosokkal ellátott nőkérdőház állíttassék.

— Egy rajnai kereskedő, ki többször megfordult St. Domingoban, különféle árukat szállítván Soulouque császár számára, ettől a II. osztályu Faustin rendet kapta, — azonban engedélyt nem kapott viselhetésére saját kormányától, miután, mint bizalmasan közölték vele, a fekete császár nincs elismerve felségül Európában, tehát következkép nincs meg souvereinei joga érdemrendeket osztogatni.

— Sz.-Pétervárott erősen dolgoznak a Miklós czárnak állítandó emléken, és remélik, hogy azt még ez évben leleplezhetik.

— Ismeri ön a „sevillai borbély“-t? — kérdé egy utas szomszédjától a vaggonban. — „Nem én“ — felelé az hidegvérrel — én magam szoktam magamat borotválni.“

— Liszt Ferencz a weimari főhercegi udvartól két évi szabadság időt kapott, melyet Berlinben és Párisban szándékozik eltölteni.

— Humboldt Sándor a „Voss. Zt“-ban nyilvánosan felkéri minden ismerőjét, hogy előhaladt kora, gyengülő egészsége iránti kíméletből — kevesbet foglalkozzanak vele, s ne tegyék házát valóságos adressbolttá! A levelezések száma eddig a kétezeret megközelíté éven át, s a jó öreg urnak alig maradt ideje saját dolgai elintézésére. Vajha, ugymond felhívása végén, e segélykiáltásom, melyre későn és nem örömet szántam el magamat, ne magyaráztatnék félre szeretetlenül.

— Berlinben is találtak föl egy önmozdonyt, melynek tulajdonosa szabadalomért folyamodván, kérése a hatóságtól a közlekedési miniszterhez tetetett át. Vajjon találmánya nem bizonyul-e plagiumnak Horváth Horti ur irányában?

— Egy ugynevezett hollandi szélmalom tulajdonosa Striegern mellett Sléziában mult hó 9-én forgószél által a légebe kaptván, valóságos légi utazást tett, s malmától jó távolra menekült meg a szél kezéből. Egy kis ütődésen kívül nagyobb baja nem történt.

— Gróf Krasinszky lengyel költőt Párisban nagy ünnepélyességgel temették el. Czartorisky, Trubeczko, Braniczki, Zamojsky voltak jelen a lengyel aristocrazia színéből.

— Lamartine valószínűleg bujában, hogy a részére megindított segélygyűjtés nem sikerült — szomorujátékot ír, mely ez idén kerül a Theatre français deszkáira.

T Á R C Z A.

NEMZETI SZINHÁZI JÁTÉKREND.

Mart. 23. Angolosan. Vigjáték 2 felv. Görner után magyar színre alkalmazva. — Hippelberger, a szebeni kereskedő, e darabnak oly fontos, talán mázsásnak inkább mondható komikai alakja, hogy ha e szerepre nincs alkalmas művész a személyzetben, jobb volna e darabot egyáltalán elő nem adni. Különben is mindannyiszor megjegyeztük, hogy angolos magyar kiejtést nem ismerünk, csak képzelünk, annál fogva ennek komikuma elvesz okvetlen, ha Felekinél több komikai erővel bíró színész adná is. Hippelberger nem áll jól Szigetinek, ki még rosszabbá teszi az által, hogy a bárgyu sörös hordót zsidóvá octroyozza. A zsidó

gyáva ugyan, de éles, köszörült eszü, s rendesen egyéb tulajdon az, miért őt nevétségessé tenni sikerül. Derék Szigetinknek pedig még a zsidó utánzása sem akar sikerülni. Ha valaki oly remek Sas István, oly tökéletes bamba Friczi stb — annak ily nem természetéhez való szerepet nem kellene adni. Teljesen kielégítő csak Tóth József, az angol inas képében. Felvonás között Dubez hárfaművész játszott, elég szépen.

Mart. 24. Tell Vilmos. Opera Rossinitól. Huber Ida (és Reichel ur) fölléptével. Kevés közönség.

Mart. 25. Általános bérletszünettel, a nyugdíjintézet javára: Zenészeti, szavalati és énekakademia, 2 szakaszban. A műsor legér-

dekesebb pontjait Wagner Richard „Tannhäuser“ és Weber K. M. „Oberon“ operájának nyitányai, Hollós-Lné és Bignio éneke, végre Dubez hárfaművész előadása képezték. A színház nem telt meg.

Mart. 26. Linda opera Donizettitől. Bár Hollós-Lné énekelt, mindazáltal igen kis közönség.

Mart. 27. A kisértet. Er. népsz. Szigetitől. — Szigeti, az egyetlen Sas István, utolszor lepett föl mint szerződött tag.

Mart. 28. Lendvai javára: Othello. Shakespeare tragoediája. Az igyekező fiatal színésznek voltak sikerült mozzanatai a nehéz feladatban.

Mart. 29. Vanda. Er. opera.

E G Y V E L E G.

(A spanyol nők.) Egy porosz utazó, névszerint Wachenhausen, következőt ír: Van valami a spanyol nők lényében, mi eleinte az idegent meglepi, s hibás fogalmakra vezet. Sehol sem találtam a nőnemben ily kevés tettetést, ennyi elfogulatlan-ságot, ennyi szeretetreméltó, szinte barátságos természetességet, mint a spanyolok közt. Idegenek és ismeretlenek irányában bámulatos fesztelenséget s bizalmasságot tanúsítanak, anélkül, hogy az erkölcs vagy illemszabályait legkevesebb is áthágnák. Egy színházi előadáson tapasztaltam ezt, midőn két szép spanyol hölgy közt volt ülni szerencsém, kikkel francziául beszélgettem. A spanyol nőt semmi féle nemzet nője meg sem közelíti a legyező szépen tartásában és a vele való bánásmódban, valamint a szemek bájos forgatásában sem. A spanyol az ismeretlennel is úgy elfecseg, mintha egyáltalán semmi titka sem volna. Sok szellem nincs bennük, de van beszélő tehetségük e helyett; csevegnek, nevetgélnek, s e közben szemekkel és legyezőikkel olyan játékot visznek végbe, hogy az embernek semmi hiány nem jut eszébe. Azonban e fesztelenség dacára a spanyol illemszabályoknak van oly szigorú határa, melyet nem szabad áthágni. E határokon belül a kacérság és a természetes kelleme minden szabadságát kifejti a spanyol nő. Merőn és bátran szemébe néz minden férfinak, és pedig oly elfogulatlansággal, mely más országban kétértelműnek tartatik. Ha a balkonon állanak, s az ember bámulva megáll, és nézi őket, sennora Dolores — vagy a hogy nevezi magát a naptár ünnepek szerint — szeretetreméltósággal fogadja e csodálatot, hálásan meg is nézi csodálóját, sőt még talán egy kegyes mosolylyal is megjutalmaz hófehér fogsorát mutatva, mi a spanyol nők egyik főszépséget képezi. Azonkép a sétányon, hol a férfiú hosszú és nehéz válogatás után végre kiválaszt egyet, és azt hallgatag figyelemmel kíséri. Ő észre veszi ezt, és néma bámulójának egy szintén néma pillantással felel, mi körülbelül ezt jelenti: neked jó izlésed van, mindezt igen természetesnek találom! — Ha újra találkozik a széppel,

s megint azonkép némán kifejezi csodálatát, a szépség megint hálás lesz; az ember bátorító, jóakaratos pillantásokat arat, mik körülbelül ezt mondják: nekem ugyan sok imádóm van, a mi igen természetes, de azért egyről sem feledkezem el. Tehát a sétálásnak Spanyolországban sajátos kellemei vannak. De az is való, hogy sehol sem értenek úgy a sétáláshoz, vagy jobban mondva a sétálva nézéshez, mint Spanyolországban.

H Á Z I G A Z D A S A G.

A haj kihullása ellen. Dr Hering Constantin következő módokat ajánl: „Kinek ugyanannyi hajszála nő, a mennyi ki szokott hullani, annak egyéb módhoz nem kell nyulni, mint gyakori mosás, kefélés, fésülködés. Azonban ha észreveszi az ember, hogy haja ritkul, minden holdtöltekor vágassa kissé rövidebbre. Estenkint mossa meg fejét hideg vízben, azután csavarjon feje körül száraz törülköző kendőt. Buzakorpa vízben, megfőzve, áteresztve, s hetenkint egyszer fejmosásra használva, segíteni szokott némelyeknek. Másoknak hajszárazság és fejkorpa ellen segít a bükkfahamuból készült lúggali fejmosás 2—3 hónapban egyszer. Ha a hajszálak szétválnak, zsirral vagy olajjal, legjobb medvezsirrrel bekenni, és a hajvégeket minden másnap elvágni a holdnak telése alatt. Ha egyes kopasz helyek mutatkoznak, egyelőre körül kell azt borotválni, úgy, hogy a kopaszág környékbeli szálak is levétesse; ha ez 14 nap alatt nem segít, akkor hetenkint egyszer lefekvés előtt ketté metszett vörös hagymával vagy Cantaride-írral bedörzsölendő. Egy kávécsészébe egy csöpp cantarid-tincturát ejtvén, főtt marhacsontból a velőt melegében kell hozzáadni, aprónként és addig keverni, míg a csésze csaknem teli van; ebből minden harmad, negyed nap estéjén egy theakanálynit kell a kopasz helyre kenni. Ha kopasz helyek igen korán mutatkoznak, ugyan e kenőcs használendő. Nehéz betegség utáni kopaszág ellen reggel és estve friss forrásvízzel kell mosni a fejet. De az öröklött kopaszág ellen, mi sem segít. Ha a főnebbi módok nem használnának a haj kihullása ellen, akkor borostyánolajat, vagy keserű mandolaolajat kell langyosan kieresztett marhavelővel összehabarni, azután e kenőccsel a haját megkenni. Ha a nők esténként hajukat igen lágyan vagy igen erősen kötik be, ezzel is előmozdítják a haj kihullását.

Ö R Ö K S Z É P E K.

Szép Honka.

A vadász ül hosszú méla lesben,
Vár felajzott nyilra gyors vadat;
S mind fölebb és mindig fényesebben,
A serény nap dél felé mutat.
Hasztalan vár; Vértes belsejében
Nyugszik a vad hús forrás tövében.

A vadász még lesben ül sokáig,
Alkonyattól vár szerencse jelt :
Vár feszülten a nap áldoztaig,
S im a várt szerencse megjelent :
Ah de nem vad, könnyü kis pillangó
S szép sugár lány, röpteként csapongó.

„Tarka lepke, szép arany pillangó!
Lepj meg engem, szállj rám kis madár;
Vagy vezess el, merre vagy szállandó,
A hol a nap nyugodóba jár.“
Szól s iramlik, s mint az őz futása,
Könnyű s játszi a lány illanása.

„Istenemre!“ szóla felszökelve
A vadász : „ez már királyi vad!“
És legottan, minden mást feledve,
Hévvél a lány nyomdokán halad.
Ő a lányért; lány a pillangóért,
Versenyeznek tündér kedvtelésért.

„Mevagy!“ így szól a leány örömmel,
Elfogván a szállongó lepét;
„Mevagy!“ így szól a vadász, gyönyörrel
A leányra nyújtva jobb kezét;
S rezzent kézből kis pillangó elszáll :
A leány rab szép szem sugaránál.

II.

Áll-e még az ősz Peterdi háza?
Él-e még a régi harc fia?
Áll a ház még, bár fogy gazdasága
S telt pohárnál ül az ősz maga.
A sugár lány körben és a vendég:
Lángszemében csábító varázs ég.

S Hunyadiért, a kidölt dicsőért,
A kupák már felvillantanak,
Ősz vezére s a hon nagy neveért
A vén bajnok könyei hulltanak;
Most könnyüi, vére hajdanában,
Bőven omlott Nándor ostromában.

„Húnyt vezérem ifju szép sugára“
Szól az ősz most „éljen a király!“
A vadásznak vér tolul arczára
„S még kupája illetetlen áll.
„Illetetlen mért hagyod kupádat
Fogd fel gyermek, és kövesd apádat.“

„Mert apád én kétszer is lehetnék,
És ha ittam, az nincs czenkekért;
Talpig ember a kit én említék,
Nem gyaláz meg ő oly hősi vért!“
S illetődve s méltóság szemében,
Kél az ifju, tölt pohár kezében :

„Éljen hát a hős vezér magzatja,
Addig éljen, míg a honnak él!
De szakadjon élte pillanatja,
Melyben attól elpártolni kél;
Egy király sem inkább, mint hitetlen :
Nyüg a népen a roszt s tehetetlen.“

S mind zajosban, mindig hevesebben
Vig beszéd közt a gyors óra ment.
A leányka híven és hívebben
Bámulá a lelkes idegent.
„Vajh ki ő, és merre van hazája?
Gondolá, de nem mondotta szája.

„Téged is, te erdők szép virága,
Üdvözölve tisztel e pohár!
Hozzon Isten egykor fel Budába;
Ősz apáddal a vadász el vár;
Fenn lakozva a magas Budában
Leltek engem Mátyás udvarában.“

Szól s bucsúzik a vadász, rivalva
Inti őt a kúrthang : menni kell.
Semmi szóra, semmi biztatásra
Nem maradhat vendéglőivel.
„Emlékezzél visszatérni hozzánk,
Jó vadász! ha meg nem látogatnánk“.

Mond szerényen szép Ilonka, állván
A kis csarnok végső lépcsőjén,
S homlokát az ifju megcsókolván,
Útnak indul a hold éjjelén.
S csendes a ház, ah de nincs nyugalma :
Fölveré azt szerelem hatalma.

VÖRÖSMARTY.

(Vége következik.)

G A L A M B P O S T A.

Aszód. I. K. Levelének épen a java részét nem közheltük, azért inkább az egészet elhagytuk.

Szattmár. J. Gy. A kérdéses kép sehol sem kapható.

Bécs. Thöbey. A beszélyt nagy terjedelme végett nem vehetjük föl.

Szabadka. V. **Borbála ő nagyságának.** L.— Borbála k. a. példányai a 7-ik számtól kezdve elküldettek.

Károlyfejérvár. Gy. J. A kiadó-hivatal nem emlékezhetik — ha Mátyás király emlékező tehetségével birna is — harmadfélezer előfizető neve közt arra is, vajjon ki által, mi uton történt mindegyik előfizetése. A lajstromba csak az jegyeztetik be, a mi szükséges, és pedig kérlelhetlen szigorú pontossággal. Miután pedig jan. 9-én 2-ik számunk galambpostájának általános felhívása siker nélkül maradt, kénytelenek voltunk a kérdéses felszólítást tenni az egyesekre nézve is. És abban semmi sértés nincs, ha valaki a magáét követeli.

Sohaj ***höz. Élő hangon, gitár kíséretében, ablak alatt, holdvilággal elsohajtván, — sokkal nagyobb hatást tenne, mint a holt, hideg betűkben. Általában a személyes udvarlás mindig célravezetőbb a divatlapai verselésnél.

Vasárnap april. 10. 1859. **15. szám.**

Harmadik évi folyam.

NŐVILÁG.

HETILAP

A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Szerkeszti

VAJDA JÁNOS.

Szerkesztő szállása : Czukor-utca 6. szám. — Kiadó-hivatal : Pesten egyetem-utca 4. szám.

Előfizetési föltételek 1859. évre :

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordatva :

Negyed évre (apriltól junius végeig) . . . . . **2 ft.** uj pénz.

Három évnegyedre (apriltól december végeig) . . . . . **5 ft. 60 kr.** uj pénz.

Tiz egyszerre beküldött előfizetésre egy ingyenpéldány járul.

Az előfizetési öszletek a „Nővilág“ kiadó-hivatalához (egyetem-utca 4. sz.)
bérmentve intézendők.

 Első (jan.—márcz.) negyedévi számokkal többé nem szolgálhatunk.

Kiadja Heckenast Gusztáv Pesten.

VIDÉKI LEVELEK.

Szarvas, mart. végén. (Hirecskék.) Melyek daczára, hogy csak „hirecskék“ mégsem valami nagyon kedvesek. Az elmúlt farsangra legtöbbször vissza sohajtanaka — papák, különösen ha tárczajokat tapintják; de a szabókat sem szabad felednünk, kik nem csekély áldozatot hoztak a háza — — sulandók — oltárára. — A hölgyek már elfeledték a farsangot, legalább nem igen emlegetik; hihetőség azért, mert csak a már megszokott arcok valóban láthatók, semmi ujdonság! . . . Már pedig mi még a lapokban is legjobban szeretjük az ujdonságok rovatát! . . . Haragszunk a háborus hírekre, mert senki sem akar nősülni; minek elég szomorú bizonyossága az, hogy az egész farsangon egyetlen uri házassági frigy sem kötöttet! . . . A rosz palólók, — melyek itt a kövezetet pótolnák — fából, daczára hogy az általam is híresztelt „Palló-bál“ elmaradt, még is ujakkal csereltettek föl; reményünk van tehát, hogy ezentul a botlások is kevesbülni fognak! . . . Kinyílt a tavasz, megkezdődtek a séták a kis fűzerdőben és a szép sírkertben; nehogy valaki azon tévedésbe essék, mikép a holtak sétálnak, megjegyzem, miszerint nálunk az élők is nagyon lassan mozognak némely esetben. — A napokban engem is kicsalt a szép idő, s némileg a kegyelet is — a sírkertbe, és sétám gyönyörű jutalomban részesített; ugyanis boldogult Vajdánk egyszerű festett fejfáját gyöngéd női kéz fűzte ibolyakoszorúcska díszíté! . . . Mégsem vagy tehát végkép feledve azok által, kik egykor ugy szerettek, hazánk koszorús dalnoka! . . .

Hagyjuk el a szomorúság e tanyáját, s térjünk vissza a városba.

Első, kivel találkozunk, Hirleli ur, ki mindenütt látható, és mindent tud, még azt is, a mi — soha sem történt! — Hát tudja-e ön — kérdé H. ur — miszerint az egész hölgyvilág nehezten önre — titokban — hogy bábkirálynőt nem emelt ki a

farsangi multságokból!? Valóban magam is kíváncsi vagyok, hogy miért mulasztá ezt el? — Csak azért — felelek — mert akkor majdnem az egész hölgykoszorut fel kellett volna említenem, miután nékem egyiránt szépek és kedvesek voltak. — Igaz, hiszen ön az általános széptevő! — ez pedig nem egyez meg levelezői tisztével. — Szabad tudnom miért? — Mert így a hibákat nincs bátorsága osztorozni, a mi pedig tudtommal mindig hivatása a vidéki levelezőknek. — Csalódik ön édes H. ur, én szemtől szembe szoktam, mindenkor és mindenki irányában — meggyőződésemet kimondani; s erről ugy tudom, már önnek is volt alkalma meggyőződhetni . . . — E közben a gazd. egyesület szállása előtt találtam magamat; betérek — gondolám — egy kis gazdasági hirt olvasandó. Benyitom az ajtót, s gondolnák önök mily váratlan kép tűnt fel előttem! . . . Több hölgyből álló társaság ülte és állta körül a zöld asztalt, s olvasgaták a „Kerti gazdaság“ legujabb számain! . . . Nem akarva szép foglalkozásukban zavarni, csendesen mikép jöttem vissza akartam vonulni, de észre véttétvén, ez lehetlenné vált. Örömmel engedtem a szíves marasztásnak, s ezentul én folytatám a felolvasást; — a derék házi kisasszony miután barátnőivel a „Nővilág“ utolsó számát már át olvasá, ide vonult a szellemi tanulmány után egy kis anyagiabbat is szerzendő; bár hazánk szépei mind így tennének, akkor nem lenne a férfiaknak annyi kifogása a háziatlanság ellen!

Midőn e sorokat írom, szépen esik a hó, a falusi és kis városi nők kedvelt „hercegnő“ vize, mely az arc természet adta szép színét nem rontja miként ez, sőt növeli rajta a rózsákat! Jupiter aranyesővé változott egy nőért, én martiusi hópelyhekké ohajtanék változni, hogy a szép arcokkal érintkezésbe jöhetnék! —

Elemér.